

Sänkt skatt ger fler jobb

Dagens Industri 11 september 2009

Det senaste årets varsel inom industrin kommer snart att drabba tjänstesektorn. Det är därför mer angeläget än tidigare att ompröva de höga skatterna på arbete.

Jobbskatteavdraget till trots är inkomst skatten och arbetsgivar avgiften fortfarande anpassade efter industri företag och industriarbetare. Sänkt skatt på arbete skulle lindra lågkonjunkturen genom att ge tjänsteföretagen bättre möjligheter att växa och investera.

I den solidariska lönepolitiken har hög skatt på arbete syftat till att öka industri företagens produktivitet genom att uppmuntra investeringar i mekanisering och automation. Man kan diskutera hur pass framgångsrik den politiken har varit, men i dag står det klart att hög skatt på arbete inte är produktivitets höjande i näringslivet. Tjänsteföretagens investeringar i personalens kompetens och andra immateriella tillgångar syftar ofta till att öka försäljningen vilket kräver mer personal. Hög skatt på arbete är därför mer hämmande för tjänsteföretagen som i dag utgör merparten av det svenska näringslivet. Detta är speciellt viktigt nu när krisen i industrin som bäst fortplantar sig till tjänsteföretagen.

Som framgår av en ny rapport från Institutet för Näringslivsforskning består tillverknings industrins inköp till stor del av tjänster. Industrieföretagen producerade själva dessa tjänster tidigare, men har under det senaste decenniet lagt ut betydande volymer på externa tjänsteföretag. En efterfrågechock i en huvudsektor ger numera större svallvågor i form av indirekta sysselsättningseffekter i andra sektorer. Mönstret är tydligast i flera av dagens kris branscher som bilindustrin, flyg sektorn och skogs industrin.

Tjänsteföretagen står för cirka 60 procent av de indirekta effekterna men de enskilda varslen blir sällan uppmärksammade i medierna eftersom tjänsteföretagen är små men många. Jämfört med en kris i industrin är en kris i tjänstesektorn allvarigare men också mer hoppningivande. Tjänsteföretagens större flexibilitet innebär att sysselsättningen kan minska hastigt. Samtidigt kan sysselsättningen öka snabbare i de branscher som expanderar.

Eftersom hög skatt på arbete missgynnar de arbetsintensiva tjänste - företagen är det i dagens läge extra angeläget att anpassa skatten på arbete efter tjänstesektorns villkor.

Även industrieföretagen skulle tjäna på en skattesänkning, både direkt och via tjänsteinköpen. Sänkt skatt på arbete skulle ge tjänsteföretagen chansen att leda Sverige ut ur krisen.

Henrik Jordahl

docent, chef, forskningsprogrammet Tjänstesektorns ekonomi, Institutet för Näringslivsforskning, IFN

Roger Svensson

docent, Institutet för Näringslivsforskning, IFN